



זקנים בצל המלחמה

אלה אוסטרובסקי ברמן, נועם דבידוביץ', גלעד הדס, שירלי רזניצקי

הכנס הגרונטולוגי הארצי ה-25 ■ ספטמבר 2024

המחקר בוצע בשיתוף ג'וינט-אשל



מטרת המחקר

לבחון את המצב ואת השינויים שחלו בעקבות מלחמת "חרבות הברזל" בתחומי חיים שונים של הזקנים

שיטת המחקר

סקר בשתי פעימות בקרב בני 60+ מ-13 יישובים:

1. פעימה ראשונה:
אשדוד, תל אביב, נתניה
*כ-250 זקנים בכל יישוב

2. פעימה שנייה:
קריית ביאליק, מ"א עמק יזרעאל, שפרעם,
בת ים, ירושלים, בית שמש, באר שבע,
אופקים, קריית מלאכי, אשקלון
*150-250 זקנים בכל יישוב

מיקוד הסקר: מדדי הזדקנות מיטבית, זיהוי מצבי פגיעות והחמרה, רשתות תמיכה



רקע

אשדוד

45,924

בני 60+
(20%)

26.1 ק"מ מעזה

281 אזעקות

(כ-14% מן האזעקות
בכל הארץ)

מדד כלכלי-חברתי

5

תל אביב

91,769

בני 60+
(19%)

64.5 ק"מ מעזה

47 אזעקות

מדד

כלכלי-חברתי

8

נתניה

53,287

בני 60+
(22%)

92.6 ק"מ מעזה

0 אזעקות

מדד

כלכלי-חברתי

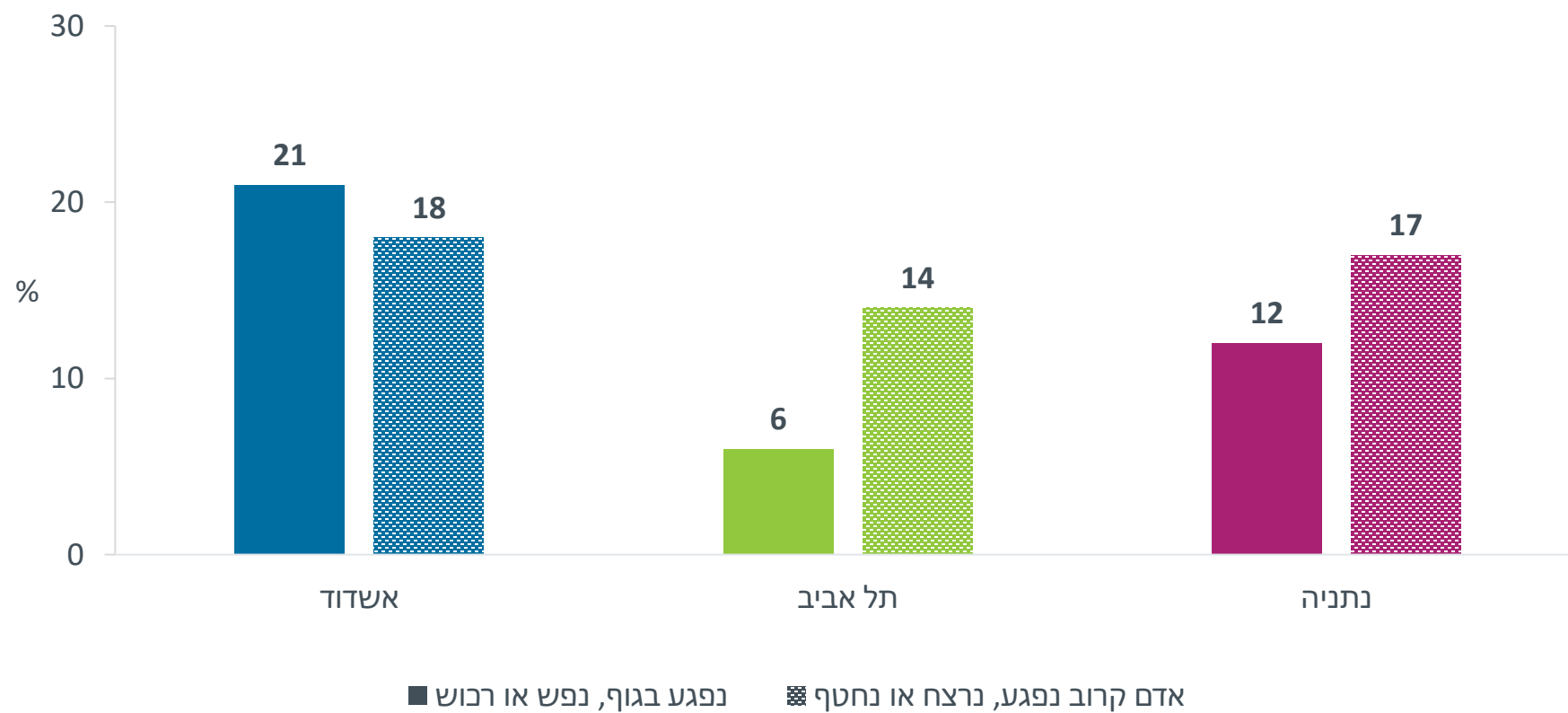
6



ביטחון ותמיכה



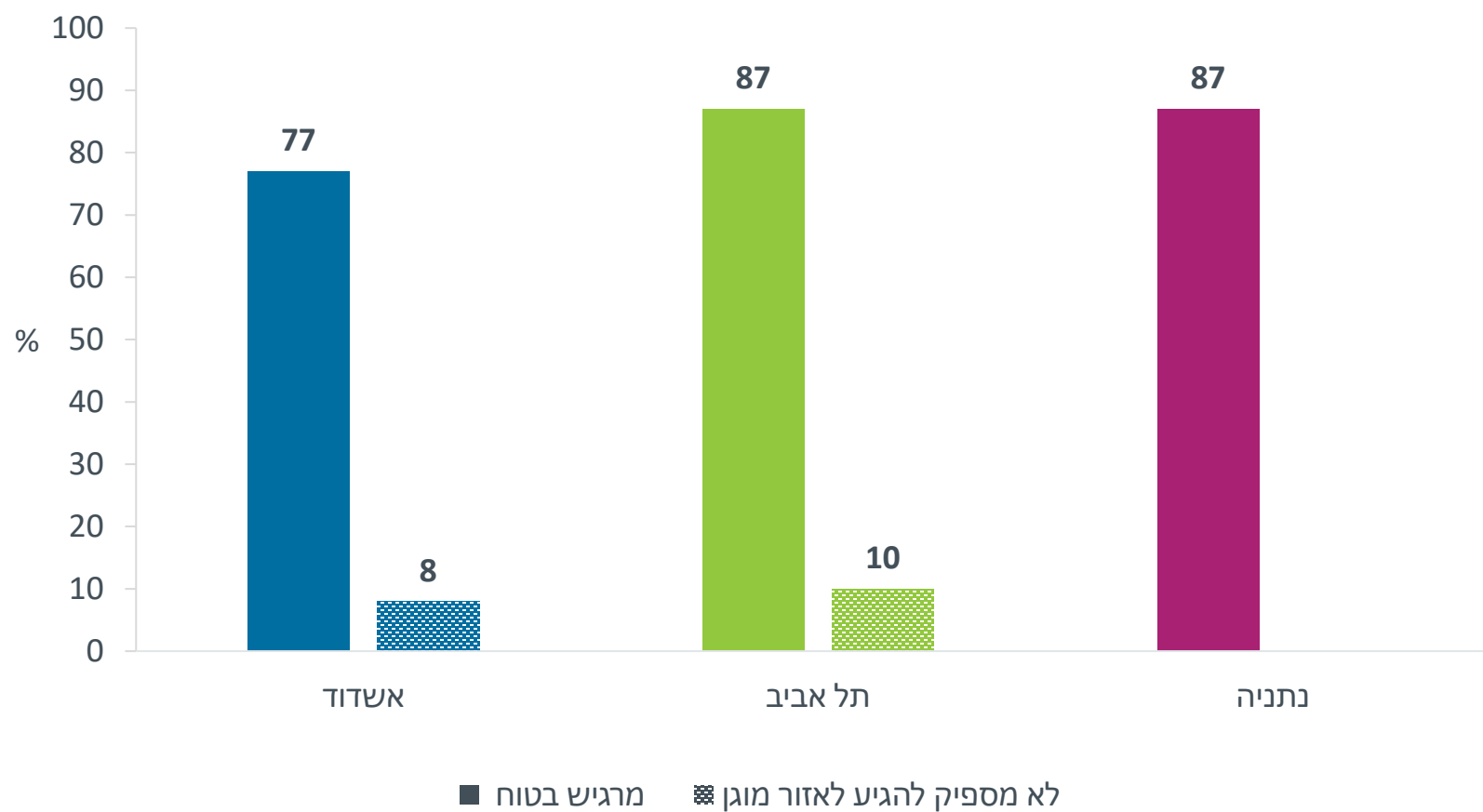
פגיעה בעקבות המלחמה (באחוזים)



תחושת ביטחון באזור המגורים במלחמה (באחוזים)



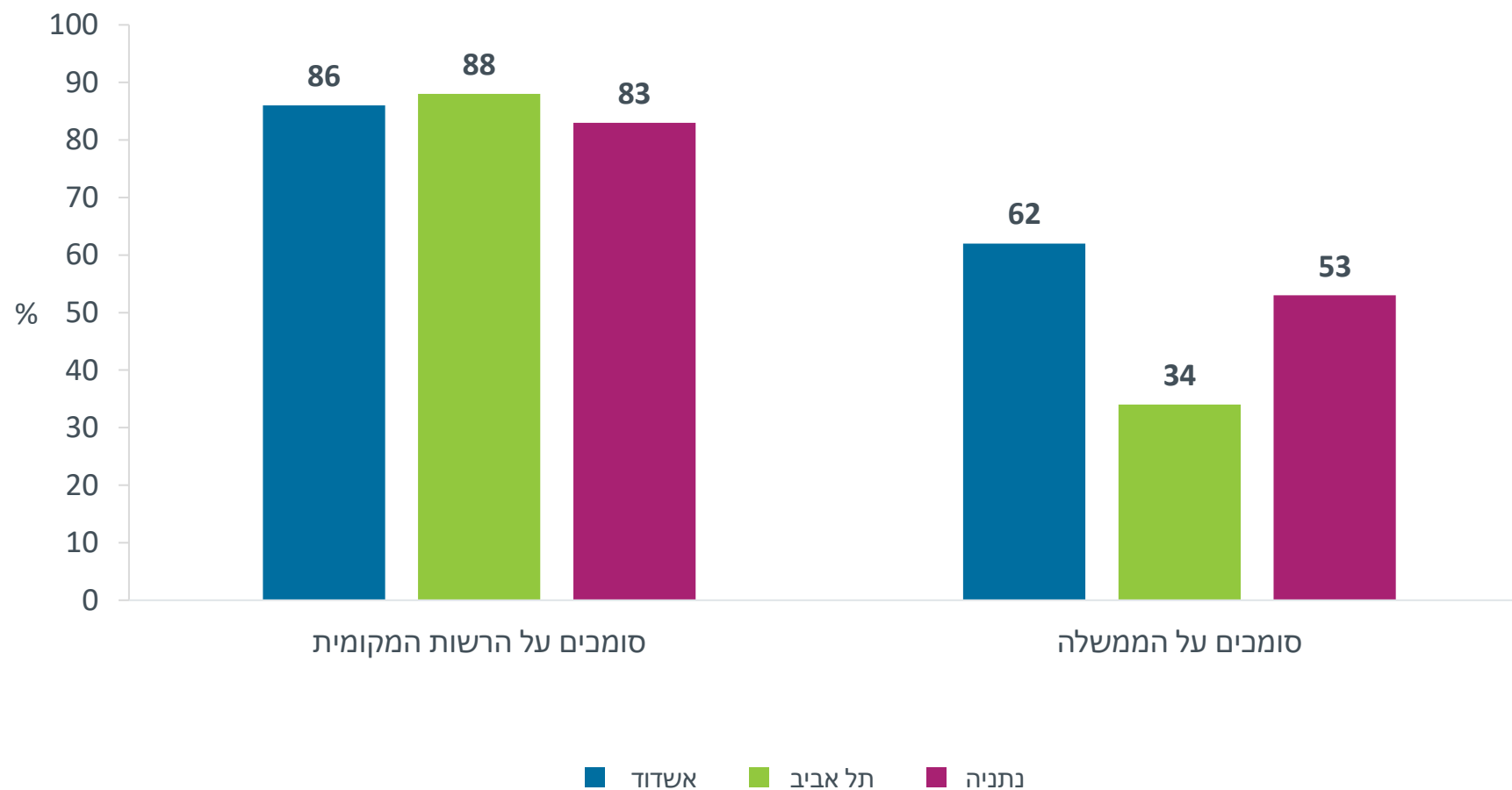
יותר משני שלישים מן הזקנים מרגישים בטוחים



הסתמכות על גורמי ממשל (באחוזים)



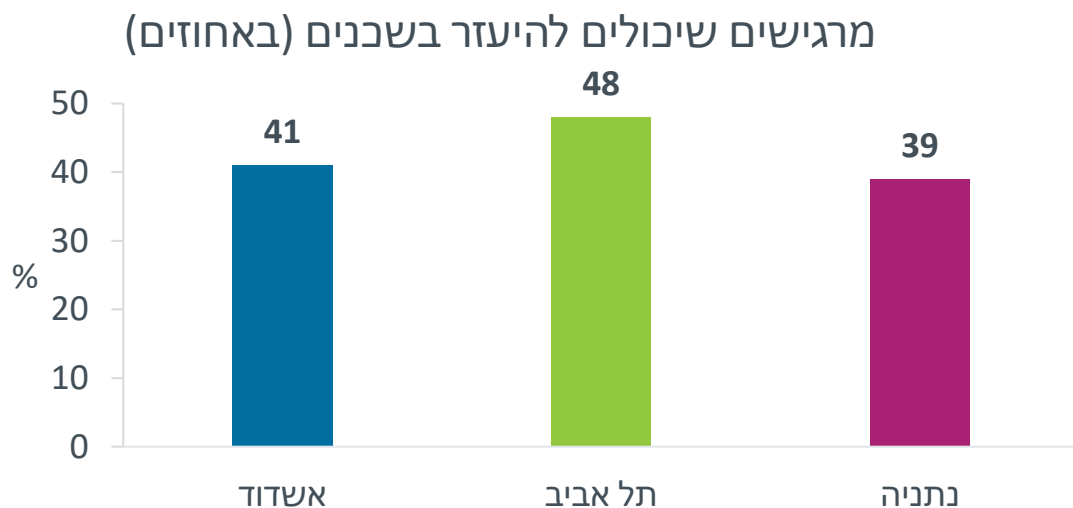
הזקנים סומכים על תפקודן של הרשויות המקומיות





רשתות תמיכה

תחומים שנבדקו: עזרה בפעולות שגרתיות, בדיקות רפואיות/מחלה, מידע או עצה, תמיכה נפשית, בעיות כלכליות



- כרבע מן הזקנים נעזרים במישהו בכל התחומים
- בני משפחה הם מוקד התמיכה המרכזי בכל התחומים



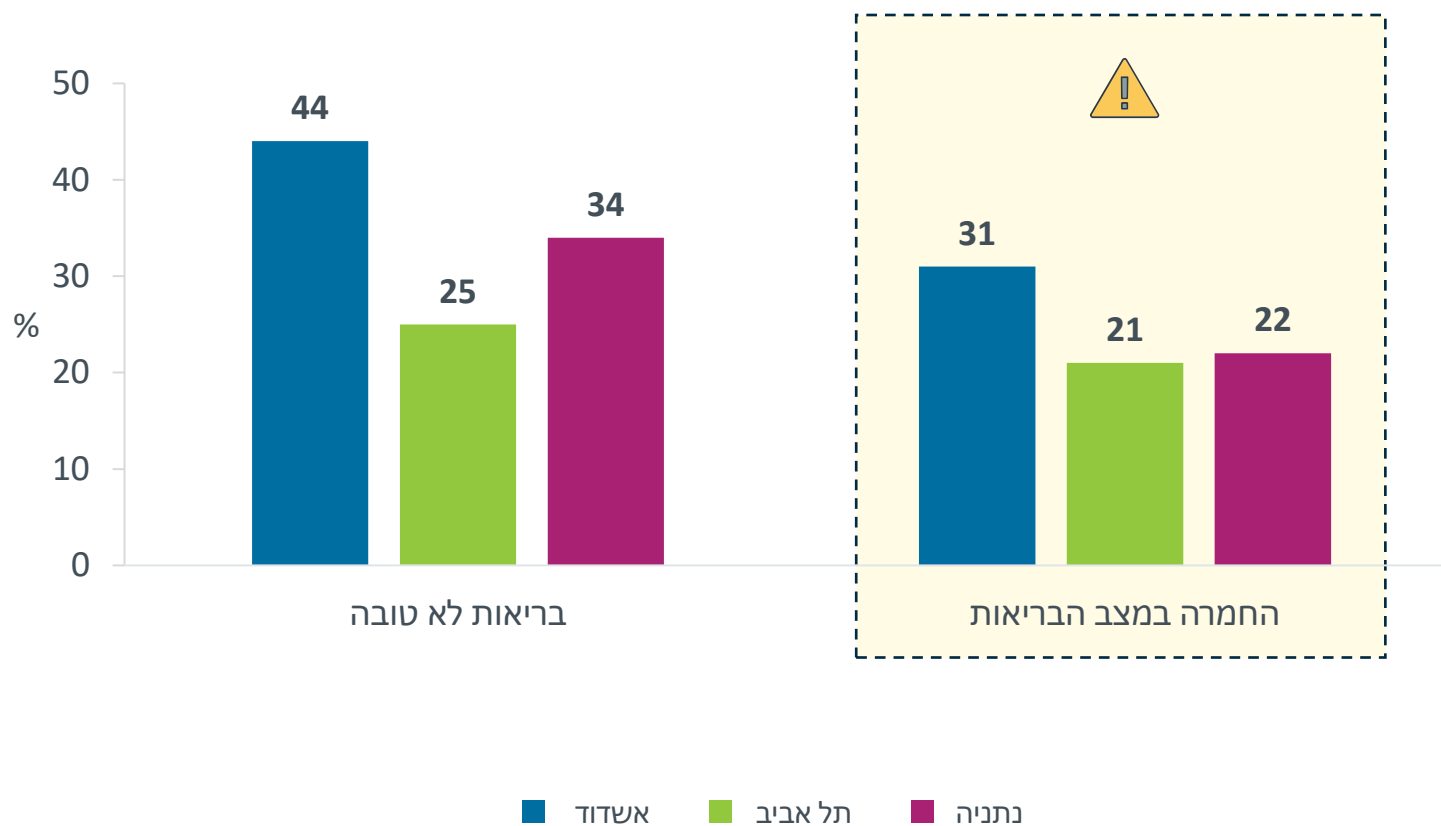
שינויים בעקבות המלחמה





מצב הבריאות (באחוזים)

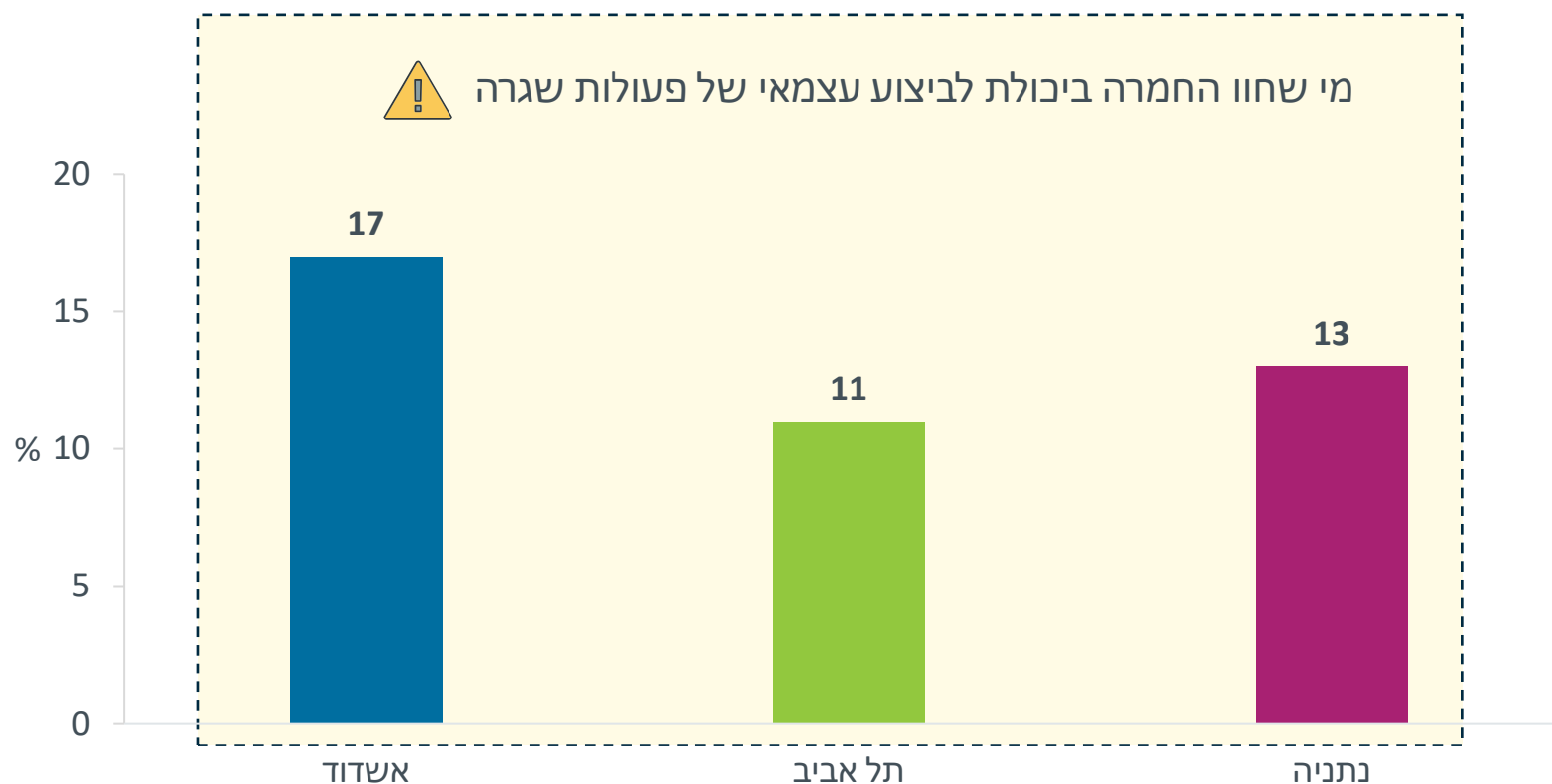
בעקבות המלחמה חלה החמרה במצב הבריאות של הזקנים





עצמאות בפעולות שגרה (באחוזים)

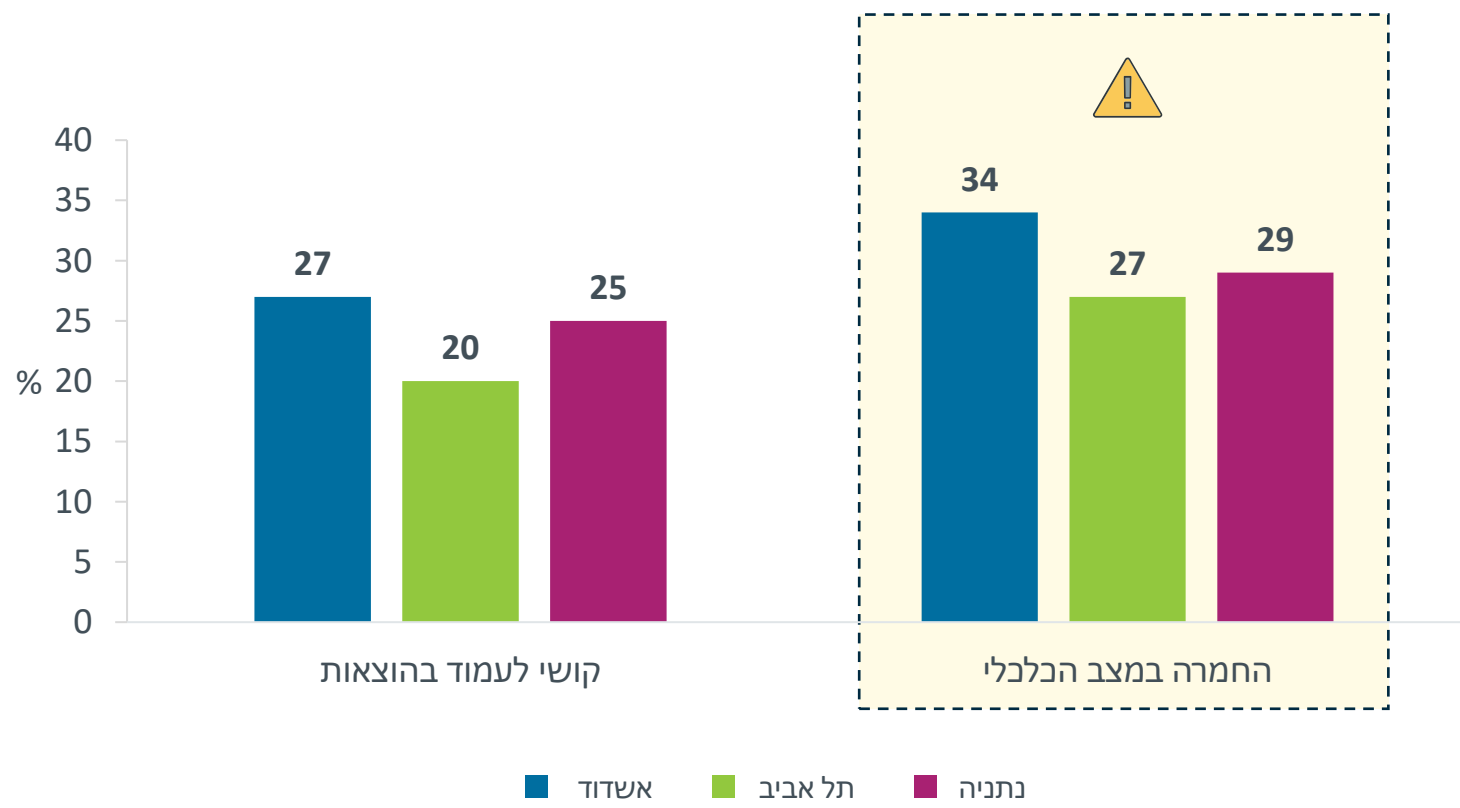
בעקבות המלחמה חלה החמרה ביכולת של הזקנים לבצע פעולות שגרה באופן עצמאי





מצב כלכלי ותעסוקה (באחוזים)

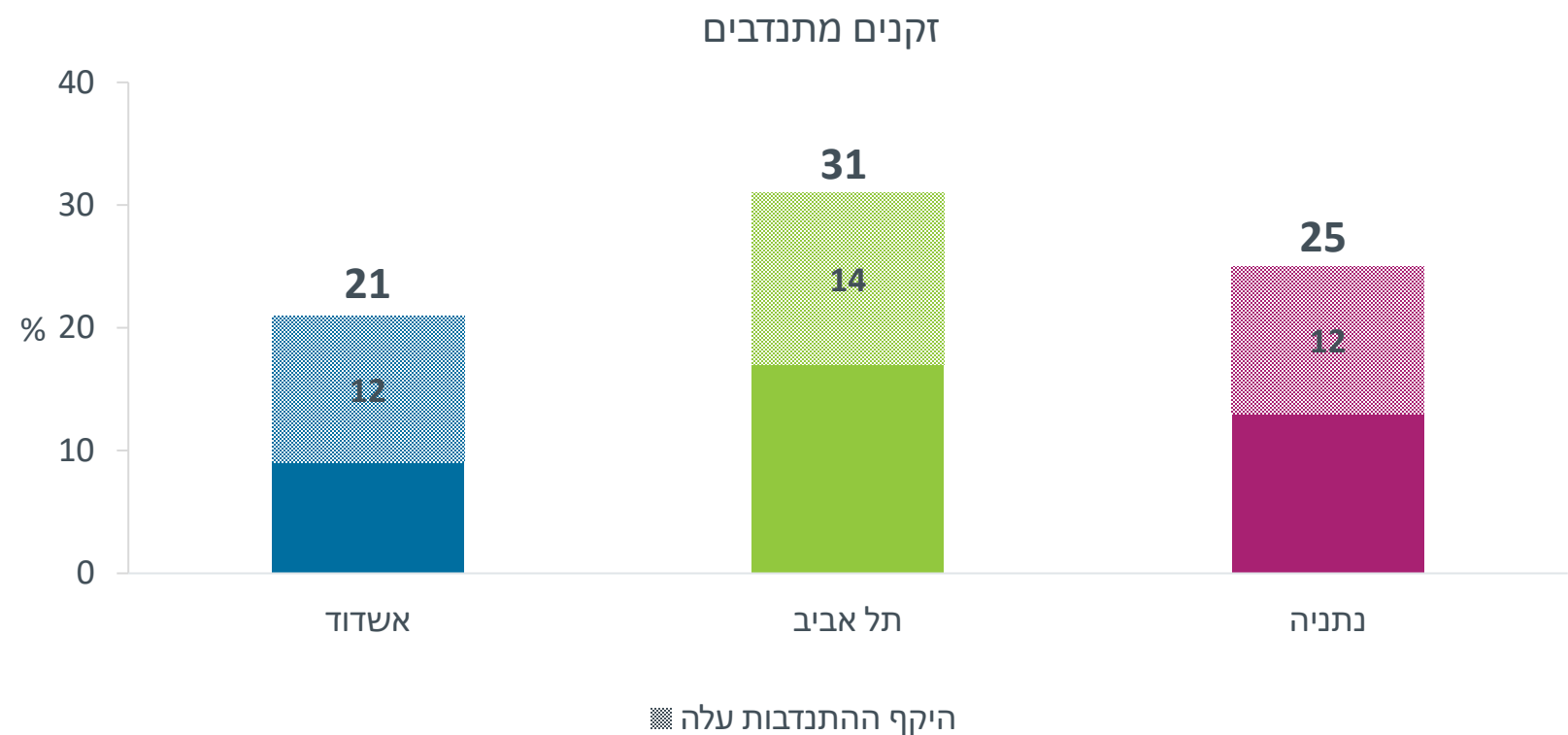
בעקבות המלחמה חלה החמרה במצב הכלכלי של הזקנים
זקנים מועסקים חוו פגיעה בתעסוקה. הנפגעים העיקריים – עצמאים





התנדבות (באחוזים)

כמחצית מן המתנדבים הגדילו את היקף ההתנדבות





סיכום

□ המלחמה פגעה בכל תחומי החיים של הזקנים

- יותר מ-21% דיווחו על החמרה בבריאות
- יותר מ-11% דיווחו על פגיעה בעצמאות בביצוע פעולות שגרה
- יותר מ-27% דיווחו על פגיעה כלכלית
- הפגיעה התרחשה גם באזורים ללא אזעקות (נתניה)

□ בו בזמן, הזקנים מפגינים חוסן:

- יותר מ-77% חשים ביטחון באזור שבו הם גרים
- יותר מ-83% סומכים על הרשות המקומית
- יותר מ-20% מתנדבים, ואף הגדילו את ההיקף מאז המלחמה